

155b

Uteklassrum – målstyrd undervisning

Hanna Almström Ma/No 1-7, Handskerydsskolan i Nässjö

Pernilla Tengvall Sv/So 1-7, Handskerydsskolan i Nässjö

Vi ingår båda tillsammans med fritidspedagoger i samma arbetslag och arbetar läsåret 2009/2010 med elever som går i åk 2. Tillsammans har vi utvecklat ett arbete med målstyrd undervisning utomhus regelbundet en dag/vecka året runt. Under dessa utedagar arbetar vi med både sv, no och ma, men kommer vid biennalen belysa arbetet med utomhusmatematik.

Inledning

Vi har ett uteklassrum i skogen. Där bedriver vi målstyrd undervisning utomhus en dag i veckan med eleverna i åk 1. På många olika sätt lär sig eleverna grundläggande matematiska begrepp och symboler. Eleverna får rika erfarenheter av det matematiska innehållet genom att lära med hela kroppen och alla sinnen. Vårt sätt att undervisa är förankrat i styrdokumentet. Verksamheten är kopplad till strävansmål och uppnåendemål i år 3. Undervisningsinnehållet följer vår ordinarie planering men vi genomför den på ett utomhusanpassat sätt denna dag. Vi tror och upplever att många, kanske alla barn gynnas av att lära med hela kroppen, med alla sinnen i en levande miljö. Det är inne att vara ute!

Vad vi sett att utomhuspedagogik kan leda till

Att ”nya dörrar öppnas”

- Man får upptäcka nya sidor och egenskaper hos varandra
- Att man ”drabbas av fascination” av myrans litenhet, himlens storhet...

Att utmaningar ges naturligt

- Kreativiteten ökar och förmågan att lösa vardagsnära problem utvecklas
- Man klarar av svårigheter gemensamt
- Helt andra krav ställs som tränar social kompetens och samarbete
- Lärandet är inte begränsat, nya möjligheter dyker ständigt upp
- Det abstrakta görs konkret

Engagemang

- Miljöfrågorna kommer i fokus
- Lusten att lära ökar
- Ansvar för livet utvecklas- man känner vördnad för djuren och naturen
- När man är vän med naturen är den inte längre skrämmande
- Mötet med naturen är en kvalitet i sig

Våra sinnen

- Alla sinnen är aktiva och mobiliserade
- Naturen väcker nyfikenhet och man vill uppleva med hela kroppen
- Estetiska upplevelser
- Skapar möjligheter för möten med det oförutsedda och ostrukturerade vilket leder till flexibilitet
- Ute är man ”ständigt öppen” för nya intryck

- Sinnena förstärker inläringen

Fysisk träning

- I terrängen tränas koordination och balans
- Kroppen sätter tanken i rörelse
- Motorisk förmåga, koncentration och hälsa ökar
- Många situationer är rörelseintensiva

Stillhet och reflektion

- Genuina upplevelser
- Man närmar sig livsfrågor
- Reflektion av vad vi varit med om ger ökad förståelse
- Att vara i tystnaden –att hitta sig själv

Mötet mellan förr och nu

- Hur gjorde man mat och eld förr? Hur användes jordens resurser?
- Lärandet inom 4 väggar är en ung företeelse inom människans historia

Förutsättningar

- Den som är våt, kall och hungrig struntar i alla naturupplevelser, allt blir negativt.
- Kläder – flerskiktprincipen (ex. syntetblandad ull som underställ, ylle, vind och vattentätt lager)
Mössa, halsduk och vantar
Värmekuddar
- Sittunderlag, mat och dryck (mycket vätska kan vara avgörande för bl.a. omdöme och humör, gärna varm dryck)
- Säkerhet – handlingsplan

Tid

- Tid att uppleva
- Vett att avbryta, värme eller äta i tid

Allemansrätten och friluftsliv

- Att bli förtrogen med allemansrätten, rättigheter och skyldigheter
- Att bygga en kunskap kring hur man kan vistas och klara sig i natuen
- Att lägga grunden till ett aktivtfriluftsliv som vuxen

Litteratur

Brügge, Britta, Glantz, Matz, Sandell, Klas (2007). *Friluftslivets pedagogik*. Stockholm: Liber

Dahl, Kristin (1999). *Matte med mening*. Stockholm: Alfabeta

Dahlgren, Lars Owe, Sjölander, Sverre, Strid, Jan Paul & Szczepanski, Anders. (2007) *Utomhuspedagogik som kunskapskälla: närmiljö blir lärmiljö*. Lund: Studentlitteratur.

Dahlgren, Lars Owe & Szczepanski, Anders. (1997) *Utomhuspedagogik: boklig bildning och sinnlig erfarenhet: ett försök till bestämning av utomhuspedagogikens identitet*. Linköping: Linköpings univ.

Kranz, Peter, Eriksson Leif (1989). *Upptäck naturen*. Köping: Bonniers

Larsson, Eva-Lena, Danielsson, Kennert (1998). *Pysla med Findus*. Beligen: Opal

Lundegård, Iann, Wickman, Per-Olof & Wohlin, Ammi (red.). (2004) *Utomhusdidaktik*. Lund: Studentlitteratur.

Molander, Kajsa m fl.(2007). *Att lära in matematik ute*. Falun: Naturskoleföreningen

Molander, Kajsa. (2007) *Leka och lära matemaik ute i förskolan*. Halmstad: Naturskoleföreningen.

Nikolaisen Jordet, Arne. (1998) *Naermiljøet som klasserom : uteskole i teori og praksis*. Oslo ,Cappelen.

Olsson, Ingrid, Forsbäck, Margareta (2006). *Utematte för meningsfullt lärande*. Västerås: JUSTNU

Rönnerberg, Irene & Rönnerberg, Lennart. (2001) *Minoritets elever och matematikutbildning: en litteraturöversikt*. Stockholm: Statens skolverk.

Sandahl, Anita, Unenge, Jan (1999). *Lärarguiden del 1*. Stockholm: Natur och kultur

Sellgren, Germund (2005). *Naturpedagogik*. Västerås: Ekelunds Förlag

Skolverket. (2000) *Grundskolan: kursplaner och betygskriterier*. 1 uppl. Stockholm: Skolverket.

Utbildningsdepartementet. (1998) *Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet: Lpo 94, anpassad till att också omfatta förskoleklassen och fritidshemmet*. Stockholm: Utbildningsdep., Regeringskansliet.